

Iedereen hoort erbij, samen op reis naar

Doel

We beogen gezamenlijk een proces in gang te zetten naar meer integratie en inclusiever onderwijs voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften in de Leidse regio. De leerling met speciale onderwijsbehoeften hoort er bij op zijn school en in zijn klas. Dit koersplan richt zich zowel op het regulier onderwijs als op het speciaal (basis) onderwijs.

Eenduidige visie

De opstellers S(B)O-directiekring van dit koersplan nemen deel vanuit een eenduidige visie. Deze visie bestaat uit de volgende bouwstenen:

- 1. Leerlingen krijgen onderwijs in een onderwijssetting die het beste aansluit bij de onderwijsbehoeften van de leerling.** Het huidige aanbod van regulier onderwijs, SBO en SO blijft bestaan. Wij beogen het onderwijs in elke setting zo inclusief mogelijk vorm te geven door de expertise van alle betrokken partijen zo gericht mogelijk in te zetten. Per leerling wordt bekeken of de expertise naar de leerling gebracht kan worden of dat het raadzaam is de leerling naar de expertise te brengen. De onderwijsbehoeften van de leerling zijn hierbij leidend. De insteek is om de leerling 'zo regulier mogelijk', thuisnabij te plaatsen.
- 2. Bestaande expertise wordt gezamenlijk ingezet**
De experts vanuit verschillende organisaties (regulier onderwijs, gespecialiseerd onderwijs, expertisecentrum AED, Samenwerkingsverband) werken samen aan gemeenschappelijke thema's waaronder onder andere: thuiszitters, het jonge kind, handelingsgerichte diagnostiek (HGD) voor leerlingen met ontwikkelingsvragen. Afstemming met de jeugdhulp en gemeente(s) is hierbij van belang.
- 3. Begeleiding en ondersteuning van de leerkracht en de leerling door de experts**
 - De leerkracht en de leerling op de basisschool hebben recht op en behoefte aan structurele en langdurige ondersteuning van experts binnen en buiten de klas.
 - De inzet van expertise is altijd gericht op het versterken van de leerkracht, de leerling én de ouders. De inzet is dus nooit alleen op de leerling gericht.
 - De inzet van expertise vindt nadrukkelijk ook onder schooltijd en in de klas plaats waarbij de expert naast de leerkracht staat en samen met de leerkracht het onderwijs aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften vorm geeft.
 - De experts zijn op individueel niveau, op groepsniveau én op schoolniveau inzetbaar. Dit zou idealiter ook moeten gelden voor begeleiding vanuit jeugdhulp.

Voorbeeldvoorzieningen voortkomend uit de visie:

a. Het inrichten van steunklassen voor kinderen met dezelfde onderwijsbehoeften.

Hiervoor kan bijvoorbeeld gedacht worden aan leerlingen met speciale onderwijsbehoeften op cognitief niveau, gedragsmatig niveau, op het niveau van de executieve functies of op spraaktaal niveau. Leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften krijgen 1 of meerdere dagdelen per week in een aparte klas onderwijs dat afgestemd is op hun behoeften. Dit onderwijs wordt geboden door gespecialiseerde leerkrachten in combinatie met andere experts vanuit het special (basis) onderwijs. Het onderwijs is zowel gericht op het ontmoeten van ontwikkelingsgelijken als op het uitbreiden van de vaardigheden van de leerlingen. De overige dagdelen volgen de leerlingen onderwijs op hun stamschool. De leerkracht van de stamschool wordt begeleid door een expert vanuit het speciaal (basis)onderwijs. De begeleiding is gericht op het uitbreiden van de kennis en vaardigheden van de leerkracht en het geven van adviezen voor thuis. Daar waar een verbinding met jeugdhulp noodzakelijk is, wordt deze verbinding gelegd. Er wordt ingezet op het versterken van de driehoek reguliere leerkracht – kind – ouders.

b. Het inrichten van observatieklassen

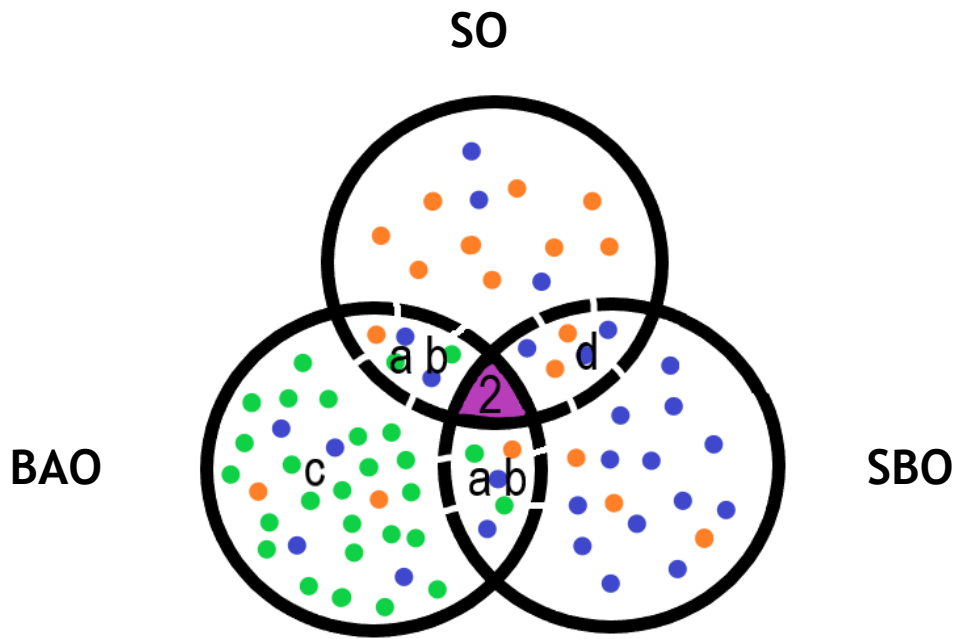
Binnen een observatieklas krijgen leerlingen met een ontwikkelingsvraag voor de duur van maximaal een schooljaar gedurende maximaal 4 dagen per week onderwijs. De klas bevindt zich in een setting waar aan een aantal randvoorwaarden zoals die ook gelden in het S(B)O voldaan wordt (achterwacht, inhoudelijke ondersteuning, collegiale consultatie). In deze klas kunnen de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht worden en werken de leerlingen aan het uitbreiden van vaardigheden. Er wordt gewerkt volgens de principes van handelingsgerichte diagnostiek. De leerlingen volgen minimaal 1 dag per week onderwijs op de stamschool. De leerkracht van de stamschool wordt begeleid door een expert vanuit het speciaal (basis)onderwijs. De begeleiding is gericht op het uitbreiden van de kennis en vaardigheden van de leerkracht en het geven van adviezen voor thuis. Er is voor alle leerlingen een verbinding met jeugdhulp. Het doel van plaatsing in de observatieklas is dat de leerling uiteindelijk weer volledig onderwijs volgt op de stamschool. De begeleiding van de stamschool door experts vanuit het speciaal (basis)onderwijs kan voortgezet worden na volledige terugkeer op de stamschool.

c. Expertise in de klas

De leerkracht wordt tijdelijk een aantal dagdelen per week in de klas ondersteund door een expert. Er vindt expertiseoverdracht plaats van de expert naar de leerkracht. De onderwijsbehoeften van de groep en de leerlingen in deze groep worden in kaart gebracht. Vervolgens wordt bepaald welke interventies effectief zouden kunnen zijn voor de groep, een subgroep en/of individuele leerlingen. De expert en de leerkracht implementeren de gekozen interventies in de groep en bekijken of er aanvullend extra ondersteuning nodig is van bijvoorbeeld een onderwijsassistent of vanuit de jeugdhulp. Op basis van evaluaties worden de interventies indien nodig bijgesteld. Daarnaast wordt in beeld gebracht of er structurele ondersteuning nodig is voor de leerkracht, de groep of voor individuele leerlingen en wordt hierover een advies uitgebracht aan de school en het schoolbestuur.

d. Het behouden en uitbreiden van SBO/SO-aanbod binnen het SO en SBO

Een deel van de leerlingen binnen het SBO heeft behoefte aan een SO-aanbod. Een deel van de leerlingen binnen het SO zou gebaat zijn bij een SBO-aanbod. Door het mogelijk te maken binnen het SBO voor leerlingen een SO-aanbod te bieden en binnen het SO voor bepaalde leerlingen een SBO-aanbod te bieden wordt het aantal schoolwisselingen voor deze leerlingen verminderd en wordt voorkomen dat leerlingen in een te zware of te lichte setting zitten. Daarnaast is het van belang dat de verschillende clusters (2, 3 en 4) binnen het SO samen werken. Het biedt de mogelijkheid gezamenlijk in beeld te brengen wat een leerling nodig heeft en gezamenlijk te zorgen voor de juiste ondersteuning. Er kan zo nog beter afgestemd worden op onderwijsbehoeften en de benodigde ondersteuning kan makkelijker op- en afgeschaald worden.

- Leerlingen met een specialistische ondersteuningsbehoefte
- Leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte
- Leerlingen die voldoende profiteren van de basisondersteuning